Confederaţia Caritas România

ДОРОГА ДОДОМУ

ПРАКТИЧНИЙ ПОСІБНИК ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПОВЕРНЕННЯ В УКРАЇНУ

У співпраці з caritas MOLDOVA КАРІТАС УКРАЇНИ CARITAS UKRAINE

Корисна інформація для українських біженців, які повертаються додому

Зміст

Вступ	03
Тимчасовий захист	04
Банківський рахунок	05
Місце роботи	06
Школа для дітей	07
Договір оренди	08
Договір мобільного зв’язку	10
Здоров’я	11
Діти, народжені в Румунії	12
Ризики торгівлі людьми	13
Корисні контакти та центри Карітас	19

ВСТУП

Ти живеш в Румунії вже кілька місяців або навіть кілька років. Якщо ти читаєш цю брошуру можливо ти думаєш про повернення до своєї Карітас України.

Ця брошура надає практичну інформацію, яка може допомогти тобі підготуватися до повернення. Тут ти знайдеш поради про те, як закрити рахунки та припинити контракти в Румунії, а також про документи, які можуть знадобитися тобі, коли знову почнеш жити в Україні.

Перш ніж робити цей крок, ми запрошуємо тебе ще раз замислитися над своїм рішенням.

Можливо, ти вже певний час думаєш про це і ще не дійшов остаточного рішення.

Рішення про повернення повністю належить тобі. Карітас не буде радити тобі, чи варто повертатися в Україну, залишатися в Румунії або переїхати до іншої країни. Ми поважаємо твій вибір і тут, щоб підтримати тебе.

Водночас ми розуміємо, що нелегко прийняти таке рішення, зважаючи на його наслідки для твого майбутнього, майбутнього твоєї родини та дітей. Тому важливо, щоб ти прийняв рішення, маючи всю необхідну інформацію та уважно проаналізувавши всі аспекти.

Якщо хочеш обговорити свої плани або маєш питання, можеш у будьякий момент відвідати один із центрів Карітас. Обговорення таких важливих рішень із кимось може бути корисним, а наші команди готові вислухати тебе й надати підтримку.

Також, ми тісно співпрацюємо з Карітас України і можемо надати тобі інформацію про те, чого можна очікувати після повернення та як підготуватися. Якщо маєш конкретні питання, ми можемо отримати інформацію безпосередньо від фахівців Тут ти знайдеш поради про те та зв’язати тебе з центром Карітас у тому регіоні, куди плануєш повернутися.

Також можемо надати тобі інформацію про варіанти, які маєш, якщо думаєш залишитися в Румунії.

Ми заохочуємо тебе звернутися до нас, якщо тобі потрібна підтримка. Сподіваємося, що інформація в цій брошурі буде корисною для тебе під час прийняття рішень і підготовки наступних кроків.

ТИМЧАСОВИЙ ЗАХИСТ

Якщо плануєш переїхати до іншої країни Європейського Союзу або повернутися в Україну, рекомендуємо відмовитися від тимчасового захисту, оформленого в Румунії.

У багатьох європейських країнах ти не можеш подати заявку на тимчасовий захист, якщо вже отримував його в іншій державі.

Де можеш це зробити:

- Генеральний інспекторат з імміграції (IGI) в Румунії
- Посольство або консульство Румунії, якщо перебуваєш в іншій країні

Після подання заяви ти отримаєш довідку, яка підтверджує відмову від тимчасового захисту.

Важливо зберегти цей документ.

Після того як подаєш заяву про відмову від тимчасового захисту, тобі буде видано довідку, яка підтверджує цю відмову. Ти повинен зберігати цю довідку, оскільки, якщо звернешся по тимчасовий захист в іншій країні ЄС, потрібно буде пред'явити її тамтешнім органам влади

Поки строк дії тимчасового захисту не закінчився і з огляду на обставини, які тривають в Україні, отримувачі тимчасового захисту, які скористалися правом на добровільне повернення або відмовилися від тимчасового захисту, можуть подати запит на повторний в'їзд до Румунії. Якщо такі запити будуть схвалені, особи, які повторно в'їдуть до Румунії, отримають тимчасовий захист до закінчення періоду, на який їм була надана ця форма захисту.

БАНКІВСЬКИЙ РАХУНОК

Перш ніж остаточно виїхати з Румунії, важливо закрити всі банківські рахунки, відкриті в румунських банках.

Цей запобіжний захід допоможе уникнути:

- комісій або непередбачених витрат
- накопичення банківських боргів
- адміністративних ускладнень у разі повернення до Румунії

Важливі рекомендації:

- попроси письмове підтвердження закриття рахунку
- перевіряй, чи не залишилися невиплачені комісії
- зберігай документи щонайменше 6-12 місяців
- закрий свій рахунок перед виїздом з країни

ЗАКРИТТЯ РАХУНКУ В БАНКУ ING

• звернись до будь-якого відділення ING
• пред'яви паспорт або документ, який ти надав під час відкриття рахунку
• перевіряй залишок на рахунку
• переказуй залишок коштів або погаси наявні заборгованості

Рахунок буде закрито лише після погашення всіх зобов'язань.
Підтвердження про закриття ти отримаєш в банківському застосунку або електронною поштою.

ЗАКРИТТЯ РАХУНКУ В БАНКУ ТРАНСІЛЬВАНІЯ (BANCA TRANSILVANIA)

• переконайся, що на рахунку немає залишку
• скасуй пов'язані послуги: BT Pay, NeoBT, автоматичні платежі
• звернись до відділення BT з документами, що посвідчують особу
• заповни заяву на закриття рахунку

Закриття рахунку, зазвичай, здійснюється в той самий день.

МІСЦЕ РОБОТИ

Якщо у тебе є трудовий договір в Румунії, важливо дотриматися встановлених юридичних процедур для його припинення.

У більшості випадків існує період попередження, який починається з моменту реєстрації заяви про звільнення. У цей період права та обов'язки, передбачені трудовим договором, залишаються чинними.

Стандартна тривалість попередження становить 20 робочих днів, але вона може відрізнятися залежно від індивідуального трудового договору.

Період попередження може бути скорочений або скасований, якщо роботодавець і працівник досягли згоди.

Після припинення трудового договору роботодавець зобов'язаний видати довідку, яка підтверджує виконувану роботу, відпрацьований період, заробітну плату та трудовий стаж.

Контактні дані територіальних інспекторатів праці можеш знайти тут:
https://www.inspectiamuncii.ro/contact

Якщо ти працював легально в Румунії, період роботи зараховується до трудового стажу для призначення пенсії в Україні на підставі двосторонньої угоди від 1960 року.

Можеш отримати роздрукований витяг «Extras REVISAL» з усією інформацією про твої місця роботи в Румунії в Територіальному інспекторат праці (ITM). Цей витяг є офіційним документом і має реєстраційний номер з печаткою установи, яка його видала. Документ видається на платній основі. Наразі його вартість становить 25 лей і він видається не пізніше ніж протягом 48 годин з дати подання заяви.

Ці документи потрібно подати в Україні в перекладі, засвідченому нотаріально, до Пенсійного фонду України, який звернеться за офіційним підтвердженням до Пенсійного фонду Румунії.

ШКОЛА

- Якщо ти вирішив виїхати з Румунії, важливо завчасно повідомити дитячий садок або школу, де навчаються твої діти.

Для визнання навчання в Україні або в іншій країні тобі знадобляться такі документи:

- **Довідка про навчання**

Цей документ підтверджує статус учня та рівень освіти і видається секретаріатом навчального закладу, у якому навчається дитина. Це офіційний документ, що має реєстраційний номер і підпис директора закладу.

- **Табель успішності**

Детальний документ, який містить інформацію про навчальні результати, оцінки та середні бали за кожен навчальний рік. Якщо немає цього документа, можливо, дитині доведеться складати іспит у школі в Україні.

- **Дипломи або сертифікати про закінчення рівня освіти**, якщо дитина закінчила певний цикл навчання

Дипломи або сертифікати про завершення рівня освіти, якщо дитина закінчила певний цикл навчання (4 класи / 8 класів / 12 класів / професійна освіта)

Ці документи можна отримати в секретаріаті навчального закладу.

ДОГОВІР ОРЕНДИ

- Договір оренди зазвичай укладається на визначений період.

Найпростіший спосіб припинення це є за згодою обох сторін, шляхом підписання угоди про розірвання або додаткової угоди, яка встановлює дату припинення договору та умови повернення застави.

Якщо згоди немає, орендар може розірвати договір шляхом повідомлення, дотримуючись строку попередження щонайменше 60 днів.

Повідомлення може бути надіслане через:

- рекомендований лист
- електронну пошту з електронним підписом
- особисту передачу з підтвердженням отримання

ПЕРЕДАЧА ТА ПОВЕРНЕННЯ ЖИТЛА

При виїзді житло має бути в тому стані, у якому ти його отримав, за винятком нормального зношення.

Разом із власником складається акт приймання-передачі, у якому описується стан житла та можливі пошкодження.

Щоб уникнути непорозумінь, рекомендовано зробити фотографії житла перед від'їздом.

Застава, сплачена під час підписання договору, повинна бути повернена орендарю після перевірки житла та вирахування можливих пошкоджень або несплачених орендних платежів.

ДОГОВІР ПРО НАДАННЯ ПОСЛУГ МОБІЛЬНОГО ЗВ’ЯЗКУ

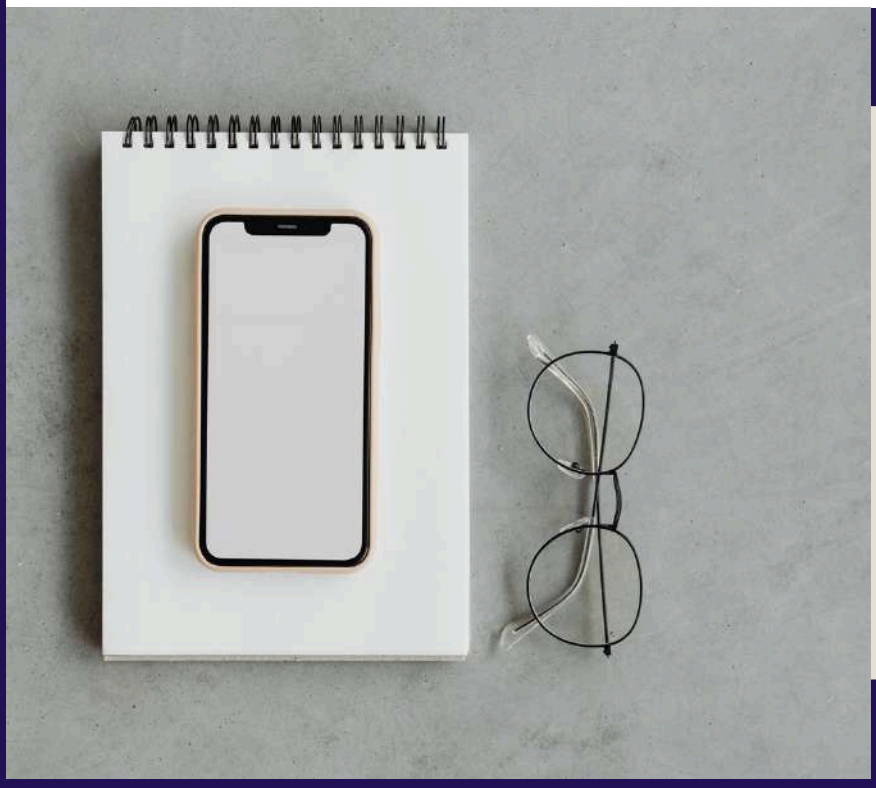
Спосіб розірвання договору про надання послуг мобільного зв’язку залежить від типу договору та оператора.

У разі договору на визначений термін 12-24 місяці можуть бути передбачені штрафи, за дострокове розірвання.

- Договір на невизначений термін може бути розірваний у будь-який момент, зазвичай із попереднім повідомленням, наприклад, за 30 днів.

Найбезпечніший спосіб це розірвати договір безпосередньо в магазині оператора, пред’явивши документ, що посвідчує особу.

- Якщо ти не поповниш вчасно передплачену SIMкартку, настає пільговий період, протягом якого послуги обмежуються, ти не можеш телефонувати чи користуватись інтернетом. У такому разі ти остаточно втрачаєш номер телефону та невикористаний кредит, а SIMкартка стає непридатною для використання.

ЗДОРОВ’Я

• Вакцинації

Якщо ти або твоя дитина були вакциновані в Румунії, важливо отримати документ, який підтверджує ці щеплення.

В Румунії підтвердження вакцинацій можна отримати через:

- Картку щеплень, заповнену сімейним лікарем
- Медичну довідку від сімейного лікаря, яка містить перелік зроблених вакцин і дати їх проведення

Медичне лікування

Якщо ти отримував медичне лікування в Румунії, можеш запросити такі документи, які будуть корисні для продовження лікування після повернення в Україну:

- Медичний висновок - видається після спеціалізованого медичного огляду лікарем-спеціалістом або сімейним лікарем; містить діагноз, проведене лікування та рекомендації.

- Виписний лист – надається, якщо ти перебував на стаціонарному лікуванні; це офіційний документ, виданий лікарнею, який містить діагноз, проведене лікування та рекомендації при виписці.

- Медична довідка або історія хвороби - можуть бути запитані у сімейного лікаря; містять інформацію про хронічні захворювання та призначене лікування..

ДІТИ, НАРОДЖЕНІ В РУМУНІЇ

Якщо ти народила дитину в Румунії, народження необхідно зареєструвати протягом 30 днів у відділі реєстрації актів цивільного стану при мерії населеного пункту, де відбулися пологи.

- Заяву про народження може подати будь-хто з батьків. Для реєстрації народження необхідно подати такі документи:
- Медичний документ, що підтверджує факт народження, виданий медичним закладом, у якому відбулися пологи
- Паспорти батьків та документ про тимчасовий захист (або посвідчення особи, якщо один із батьків є громадянином Румунії)
- Свідоцтво про шлюб батьків дитини, якщо батьки перебувають у шлюбі. Якщо свідоцтво видане не в Румунії, необхідно подати його нотаріально засвідчений переклад.

Оригінал свідоцтва та його переклад повинні бути апостильовані або суперлегалізовані відповідно до ст. 72, п. (6) Постанови Уряду № 64/2011.

Після подання документів дитина отримає румунське свідоцтво про народження. Це свідоцтво не визначає громадянство дитини, але батьки можуть подати письмову заяву для зазначення громадянства дитини. Якщо один із батьків є громадянином Румунії, дитина автоматично має румунське громадянство (разом із громадянством другого з батьків).
Для отримання українського паспорта або тимчасового проїзного документа для повернення в Україну можназвернутися до Посольства України в Румунії.

Посольство України в Румунії
Бульвар Авіаторілор № 24
Сектор 1, 011862 Бухарест

Телефон
+40 21 230 36 60
+40 783 052 062
Електронна пошта – Консульський відділ
consul_ro@mfa.gov.ua

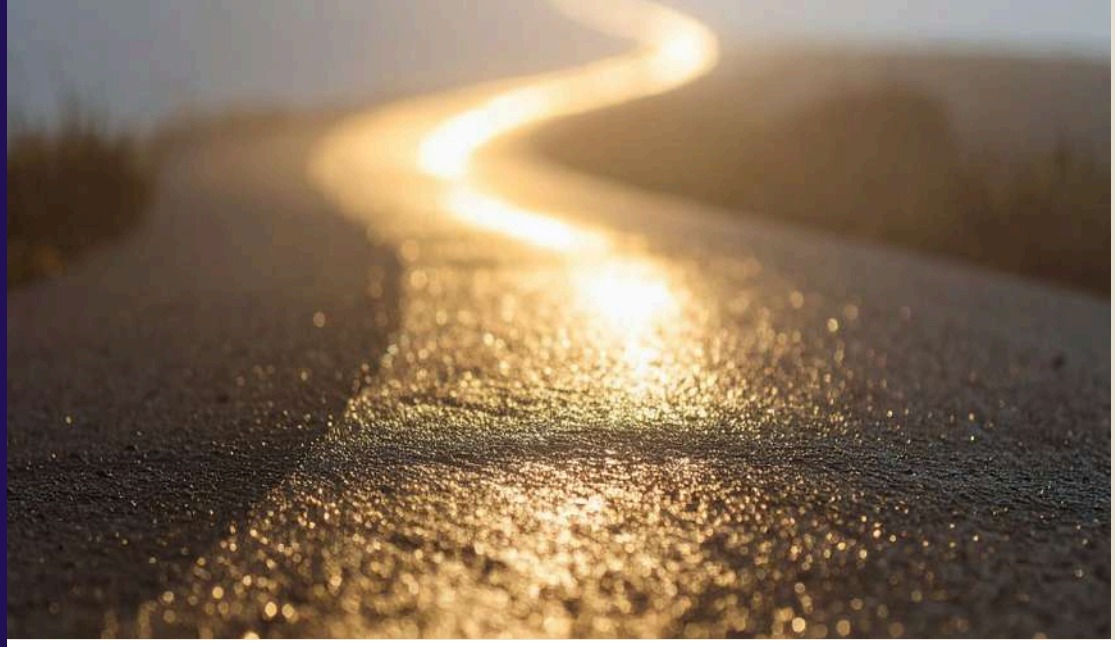

РИЗИКИ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ

Повернення до країни, яка постраждала від війни та руйнувань, може бути пов’язане з ризиками. У таких ситуаціях мережа торгівців людьми можуть намагатися скористатися вразливістю людей.

Захисти себе та свою сім’ю

Твоя безпека та безпека твоєї родини залежать від тебе. Будь уважним до ризиків, дій своєчасно та підготуйся належним чином. Ось кілька корисних порад, які допоможуть тобі захиститися від ризику торгівлі людьми під час повернення в Україну.

Як захистити себе

- **Плануй подорож заздалегідь**

  Заздалегідь визначайся, яким видом транспорту будеш користуватися, перевіряй розклад і підготуй альтернативні варіанти на випадок проблем, наприклад затримок. Якщо тобі потрібно залишитися на ніч у дорозі, заздалегідь подбай про безпечне місце для ночівлі.

- **Підготуйся до прибуття в Україну**

  Якщо повертаєшся до свого житла, перевіряй чи безпечно і можливо там проживати. Якщо прямуєш в інше місце, переконайся, що знаєш де будеш зупинятися після прибуття.

• Уникай подорожей наодинці

Подорож разом із людьми, яким довіряєш є безпечнішою.

- **Повідомляй когось про план подорожі**

Розкажи надійній особі про твій маршрут і пункт призначення. Домовся, що зв’яжешся з нею після прибуття та підтримуй контакт із родиною або друзями протягом усієї подорожі. Також можеш встановити кодове слово або фразу, щоб повідомити, якщо перебуваєш в небезпеці.

- **Будь уважний з незнайомими людьми**

Не приймай запрошення їхати з кимось на машині або залишатися в житлі сторонніх осіб, доки не будеш впевнений, що ці люди є надійними.

- **Захищай особисті документи**

Не давай свій **паспорт** чи інші важливі документи нікому. Їх можуть вимагати лише **офіційні органи**. Не використовуй особисті документи як заставу для здійснення платежів або укладання контрактів.

- **Не довіряй свій телефон стороннім людям.**

Будь обережний під час спілкування з незнайомими людьми.

Ти не сам

Якщо тобі потрібна підтримка, можеш звернутись до одного з центрів Карітас Румунія.

Якщо ти вже повернувся в Україну, можеш звернутись до центрів Карітас України ,які надають підтримку людям, що повернулися зза кордону.

Карітас Чернівці
caritas.chernivtsi@gmail.com
095 021 34 03

Карітас Одеси
caritasodesa@gmail.com
095 295 33 32

ЦЕНТРИ КАРІТАС З ПРОТИДІЇ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ В УКРАЇНІ

Карітас Київ
вул. Берлінського, 15, м. Київ, 04060
Електронна пошта: info@caritaskyiv.ua
Тел.: (067)-108-00-52

Карітас Івано-Франківськ
вул. Крихівецька, 102,
76493 м. Івано-Франківськ
Електронна пошта: caritas-ivano-frankivsk@ukr.net
Тел.: (066)-820-44-46

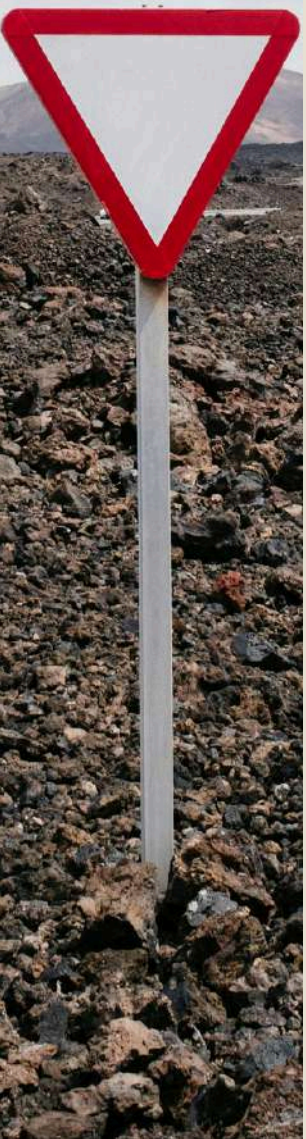
Карітас Самбірсько-Дрогобицької Єпархії
вул. Чорновола, 4, м. Дрогобич, 82100, Львівська обл.
Електронна пошта: caritasdroh@gmail.com
Тел.: (067)-454-48-85

Карітас Одеси
вул. Південна, 40/1, **65091, м. Одеса**
Електронна пошта: caritasodesa@gmail.com
Телефон 095-2953330

Карітас Чернівці
вул. Коломийська, 1М, 58007, м. Чернівці
Електронна пошта:
caritas.chernivtsi@gmail.com
Тел.: (067)-257-17-72

Карітас Хмельницький
вул. Зарічанська, 10/3, 29018, м. Хмельницький
Електронна пошта:
caritaskhmelnytskyi@gmail.com
Тел.: (067)-53-65-042

Карітас Тернопіль
вул. Замонастирська, 1, 46000, **м. Тернопіль**
Електронна пошта:
caritas.ternopil@gmail.com
Телефон 067-4541785

У разі негайної небезпеки

У Румунії

- Поліція - 112
- Національне агентство протидії торгівлі людьми

0800 800 678 – для дзвінків з Румунії
+40 21 311 3100 – для дзвінків з-за кордону
https://anitp.mai.gov.ro/ucraina/

В Україні

- Поліція - 102
- 0800500202 – безкоштовна телефонна лінія Національної поліції України (понеділок-п’ятниця, 09:00-18:00)
- 1547 – державна лінія з протидії торгівлі людьми

Корисні контакти – центри Карітас Румунія

- **Бухарест**

Ресурсний центр Карітас
Вул. Баратієй 27, сектор 3, Бухарест
Телефон +40 752 209 278
Електронна пошта: centrulderesurse@caritasbucuresti.org

- **Ясси**

Центр підтримки біженців Карітас Ясси
Електронна пошта: csrcaritasiasi@gmail.com

- **Клуж-Напока**

Карітас Єпархіальний Греко-Католицький Клуж
вул. Оашулуй 86, Клуж-Напока
Телефон +40 264 420 347
Електронна пошта: office@caritas-cluj.ro

- **Орадя**

Карітас Єпархіальний Орадя (CICRO)
Електронна пошта: cicro@caritaseparhial.ro

Confederaţia Caritas România

caritas MOLDOVA

КАРІТАС УКРАЇНИ
CARITAS UKRAINE

Цю брошуру створено для того, щоб надати інформацію та підтримку людям, які готуються повернутися в Україну, і допомогти їм підготуватися до цього кроку. Сподіваємось, що надана інформація буде для корисною та полегшить процес підготовки до повернення.

Цю брошуру було створено за фінансової підтримки Карітасу Іспанії в рамах Проекту "Транскордонне співробітництво (Україна, Румунія, Молдова)»

Cáritas Española

